

TP 188 POSUZOVÁNÍ KAPACITY KŘÍŽOVATEK A ÚSEKŮ POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ

EDIP s.r.o.

Ing. Jan Martolos, Ph.D.

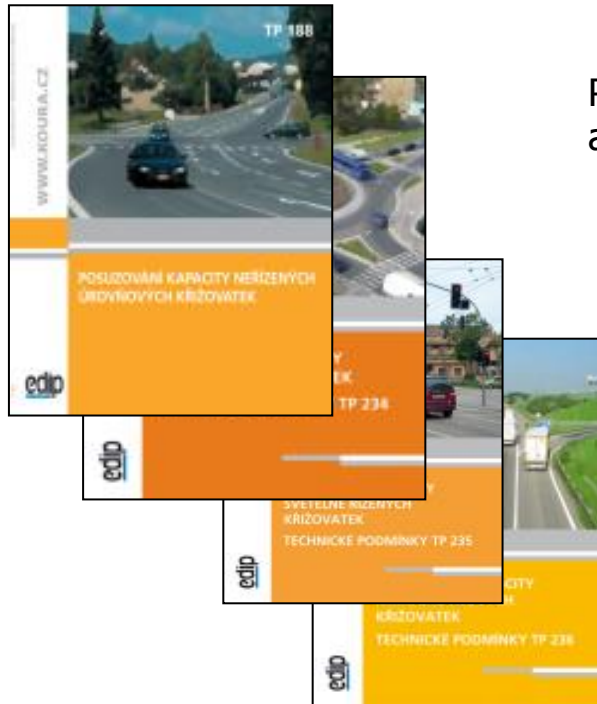
Ing. Luděk Bartoš, Ph.D.

28.5.2019, Hotel Olympik Congress, Praha 8

Konference **Projektování pozemních komunikací**

TP PRO POSUZOVÁNÍ KAPACITY

Projekt Technologické agentury ČR (2011-2014)

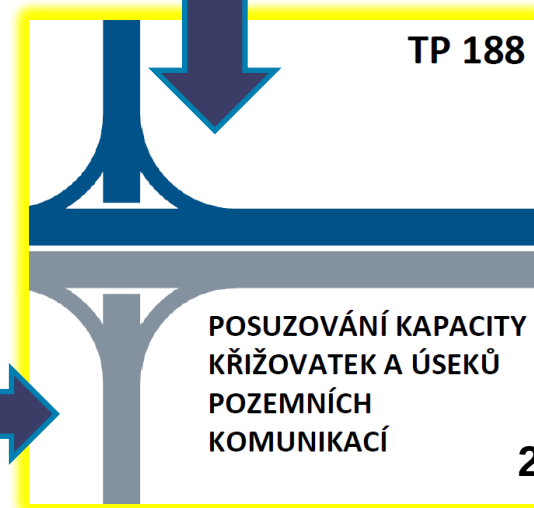
CERTIFIKOVANÁ METODIKA

METODIKA DOPRAVNĚ INŽENÝRSKÝCH POSTUPŮ PŘI POSUZOVÁNÍ POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ

Metodika je výstupem projektu výzkumu podporovaného Technologickou agenturou ČR

TA01031064 Metodika dopravně inženýrských postupů při posuzování pozemních komunikací

jednání TRR

V ČSN je uveden jen základní princip posouzení výkonnosti.

ČSN 73 6101
(příloha A)

Tabulka A.2-4 – Úroveň intenzity silničního provozu na dvoupruhových silnicích v extenzivním posuzování celkové obsazenosti – stupeň D

Třída silnice	Celková kapacita (jezdáků/h)	úroveň intenzity D (procento)				
		0	5	10	15	20
1	0-75	2110	1945	1800	1665	1530
	75-100	1700	1570	1450	1330	1210
	100-120	1600	1480	1370	1260	1150
	120-150	1410	1300	1200	1100	1000
	>150	1210	1110	1020	930	840
2	0-75	2110	1945	1800	1665	1530
	75-100	1700	1570	1450	1330	1210
	100-120	1600	1480	1370	1260	1150
	120-150	1410	1300	1200	1100	1000
	>150	1210	1110	1020	930	840
3	0-75	2110	1945	1800	1665	1530
	75-100	1700	1570	1450	1330	1210
	100-120	1600	1480	1370	1260	1150
	120-150	1410	1300	1200	1100	1000
	>150	1210	1110	1020	930	840
4	0-75	2110	1945	1800	1665	1530
	75-100	1700	1570	1450	1330	1210
	100-120	1600	1480	1370	1260	1150
	120-150	1410	1300	1200	1100	1000
	>150	1210	1110	1020	930	840
5	0-75	2110	1945	1800	1665	1530
	75-100	1700	1570	1450	1330	1210
	100-120	1600	1480	1370	1260	1150
	120-150	1410	1300	1200	1100	1000
	>150	1210	1110	1020	930	840

A.2.2.2 Úroveň intenzity v kapacity
Součástí mezi úrovněmi ověřovacími veličinami a úrovněmi intenzitami a kapacitami jsou uvedeny v tabulkách A.2-4 až A.2-6. Užití tabulek lze mezi skupinami interpretovat.

TERMINOLOGIE

- ▶ **Kapacita pozemní komunikace** - největší počet vozidel, který je pozemní komunikace schopná teoreticky za zvolené časové období převést.
- ▶ **Výkonnost pozemní komunikace** - schopnost komunikace přenést v daném časovém období dopravní zatížení (intenzitu motorových vozidel, cyklistů nebo chodců pohybujících se po této komunikaci) v příslušné kvalitě
- ▶ **UKD - úroveň kvality dopravy**, kritérium nabývající stupně A až F

TERMINOLOGIE

► Přehled UKD (na dálnicích a silnicích ve volné krajině)

- A – dopravní tok je plynulý
- B – volnost dopravního toku je omezena
- C – stav provozu je stabilní
- D – stav provozu je ještě stabilní
- E – je dosažena kapacita jízdního pásu
- F – úsek je přetížen

TERMINOLOGIE

Požadovaná úroveň kvality dopravy

ČSN 73 6101

dálnice

C

silnice I. třídy

C až D

silnice II. třídy

D

silnice III. třídy

E

ČSN 73 6110

místní komunikace funkční skupiny A

D

MK funkční skupiny A a B v přechodových úsecích

D

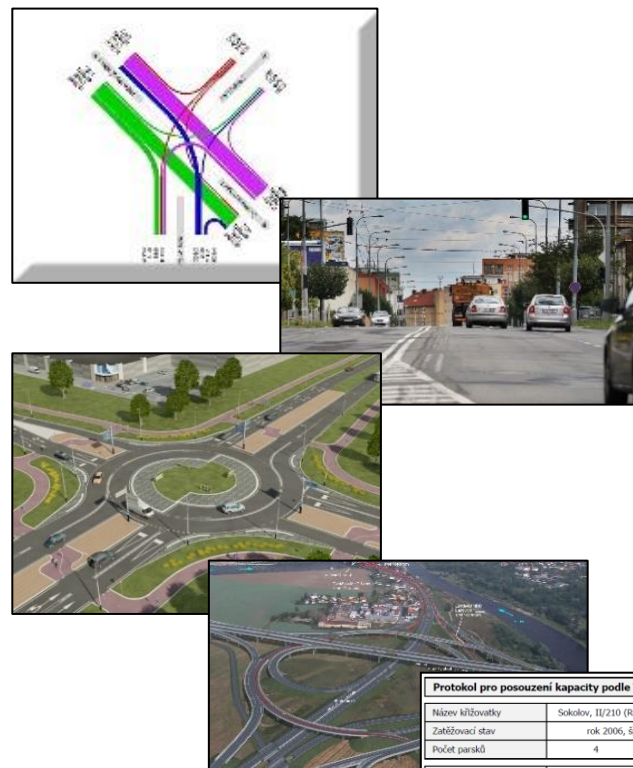
místní komunikace funkční skupiny B, C

E

5

STRUKTURA TP 188

- 1 Úvod
- 2 Návrhové intenzity dopravy
- 3 Posouzení kapacity (výkonnosti)
- 4 Úseky ve volné krajině
- 5 Úseky v zastavěném území obcí
- 6 Neřízené úrovněové křižovatky
- 7 Okružní křižovatky
- 8 Světelně řízené křižovatky
- 9 Mimoúrovňové křižovatky
- 10 Větve mimoúrovňové křižovatky
- 11 Průpletové úseky
- 12 Odbočovací pruhy
- 13 Připojovací pruhy
- 14 Obsahově závazné protokoly
- 15 Vzorové příklady

Protokol pro posouzení kapacity podle TP 188 - okružní křižovatky				
Název křižovatky	Sokolov, II/210 (Rokycanova) x III/2099 (Borovského)			
Zařizovací stav	rok 2006, špičková hodina 15:00 - 16:00			
Počet pruhů	4			
Vypracoval			Datum	9.4.2017
Kritérium výkonnosti				
Průřez	Název komunikace	Kategorie komunikace	UKD ₃₀₀ [-]	t ₃₀₀ [s]
1	MK Rooseveltova	místní komunikace	E	-
2	II/210 (Rokycanova)	silnice II. třídy	D	45
3	III/2099 (Borovského)	silnice III. třídy	E	-
4	II/210 (Rokycanova)	silnice II. třídy	D	45

POSUZOVÁNÍ KAPACITY - ÚVOD

Návrhové intenzity dopravy

► ČSN 73 6101

- ← 20. rok po uvedení do provozu
- ← další jízdní pruhy – 30. rok po uvedení do provozu
- ← konstrukce vozovek – 25 let
- ← HDM 4 – 30 let
- ← někdy – nejvyšší intenzita v mezidobí

► ČSN 73 6110

- ← (cca) 20. rok po uvedení do provozu
- ← další jízdní pruhy – 30. rok po uvedení do provozu
- ← konstrukce vozovek – 25 let, resp. 35 let (s vyztuženým CB krytem)

7

POSUZOVÁNÍ KAPACITY - ÚVOD

Návrhové intenzity dopravy

▶ ČSN 73 6101

← padesátirázová intenzita dopravy (vč. průtahů silnic I. třídy)

▶ ČSN 73 6110

← špičková hodinová intenzita dopravy

POSUZOVÁNÍ KAPACITY

ÚSEKY POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ

Konference **Projektování pozemních komunikací**

ÚSEKY POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ

- ▶ Úseky ve volné krajině
- ▶ Úseky v zastavěném území obcí

10

ÚSEKY POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ

Úseky silnic a dálnic ve volné krajině

Princip:

- ▶ Vytvoření dílčích úseků posuzované trasy
- ▶ Posouzení jednotlivých úseků (viz dále)
- ▶ Posouzení celé trasy:
  - ▶ všechny dílčí úseky alespoň UKD na stupni E
  - ▶ vážený průměr UKD je nejvýše požadované UKD

ÚSEKY POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ

Úseky silnic a dálnic ve volné krajině

Dálnice a silnice pro motorová vozidla, čtyřpruhové směrově rozdělené silnice

Ovlivňující veličiny

- ▶ Směrové vedení trasy (návrhová rychlost)
- ▶ Výškové vedení trasy (podélné sklony)
- ▶ Příčné uspořádání (počet pruhů, šířka krajnice)
- ▶ Funkce a poloha dálničních úseků
- ▶ Nejvyšší dovolená rychlost

Jízdní pásy (směry) se posuzují samostatně.

Kritérium – stupeň vytížení

Konference **Projektování pozemních komunikací**

ÚSEKY POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ

Úseky silnic a dálnic ve volné krajině

Dálnice a silnice pro motorová vozidla, čtyřpruhové
směrově rozdělené silnice

Podélný sklon [%]	Délka stoupání [m]	Kapacita [voz/h] při podílu pomalých vozidel [%]		
		5	15	25
≤ 2	0	4000	3900	3750
4	500	3350	3150	3100
4	1000	3200	3000	2950
4	2000	3100	2850	2750

Kapacity jízdního pásu dálnice se
dvěma jízdními pruhy při
návrhové rychlosti $v_n = 120$ km/h

13

ÚSEKY POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ

Úseky silnic a dálnic ve volné krajině Dvoupruhové silnice

- ▶ Ovlivňující veličiny
- ▶ Směrové vedení trasy a možnost předjíždění
- ▶ Výškové vedení trasy
- ▶ Příčné uspořádání

14

ÚSEKY POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ

Úseky komunikací v zastavěném území obcí

Místní komunikace funkční skupiny A

- Porovnání návrhové intenzity dopravy s úrovnovou intenzitou dopravy

Podélný sklon (%)	Délka stoupání (m)	Úrovnové intenzity D [voz/h] při podílu pomalých vozidel [%]		
		5	15	25
≤ 2	0	3660	3570	3570
4	500	3320	3150	3060
4	1000	3150	2980	2890
4	2000	2980	2810	2720

Hodnoty úrovnových intenzit (UKD D) jízdního pásu se dvěma jízdními pruhy na místních rychlostních komunikacích (funkční skupina A) při návrhové rychlosti $v_n = 80$ km/h

ÚSEKY POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ

Úseky komunikací v zastavěném území obcí

Místní komunikace funkční skupiny B, C

- ▶ Kapacita primárně určena křižovatkami
- ▶ Pokud je potřeba – možnost posoudit kapacitu úseku
- ▶ Kritérium UKD - úrovněová intenzita

$$C_u = C_g \cdot k_s \cdot k_m \cdot k_v \cdot k_{ped} \quad (5-1)$$

kde je C_u	úrovněová intenzita dopravy (resp. kapacita) úseku pozemní komunikace pro příslušný stupeň UKD [voz/h],
C_g	základní úrovněová intenzita dopravy (resp. základní kapacita) úseku komunikace [voz/h],
k_s	šířkový koeficient [-],
k_m	koeficient manévrování [-],
k_v	koeficient rychlosti [-],
k_{ped}	koeficient vlivu chodců na neřízeném přechodu pro chodce [-].

ÚSEKY POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ

Úseky komunikací v zastavěném území obcí

Místní komunikace funkční skupiny B, C

Podélný sklon [%]	Kapacita/úrovňové intenzity dopravy [voz/h] při podílu pomalých vozidel [%]		
	5	15	25
Kapacita (UKD E)			
< 3	1650	1500	1400
3 až 6	1500	1350	1250
> 6	1400	1200	1030
Úrovňová intenzita dopravy pro UKD D			
< 3	1490	1350	1260
3 až 6	1350	1220	1130
> 6	1260	1080	930
Úrovňová intenzita dopravy pro UKD C			
< 3	1240	1130	1050
3 až 6	1130	1010	940
> 6	1050	900	770

Základní kapacita a základní úrovňové intenzity C_g jízdního pruhu na dvoupruhové směrově nerozdělené komunikaci funkční skupiny B a C

17

ÚSEKY POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ

Protokol posouzení

Protokol pro posouzení kapacity podle TP 188 - úseky dálnice, silnice pro motorová vozidla a čtyřpruhové směrově rozdělené silnice s neomezeným přístupem ve volné krajině							
Název komunikace a úseku		D5, MÚK Černice (exit 73) - D5, MÚK Ejovice (exit 67)					
Zatěžovací stav		padesátirázová intenzita dopravy 2017		Směr	Černice - Ejovice		
				v_n [km/h]	120		
Vypracoval				Datum	26.9.2017		
Kritérium výkonnosti							
Kategorie komunikace	UKD _{lim} [-]	$a_{v,lim}$ [-]					
dálnice	C	0,75					
Intenzita dopravy							
$I_{OA} + I_M + I_C$ [voz/h]	$I_{NA} + I_{NS} + I_A + I_{AK}$ [voz/h]	I [voz/h]	a_{pv} [%]				
1109	379	1488	25%				
Posouzení jednotlivých dílčích úseků							
Dílčí úsek	L_i [km]	a_{ai} [%]	počet pruhů	C [voz/h]	a_v [-]	UKD [-]	B_i [-]
1	0,5	0	2	3750	0,40	B	4
2	1,5	3	2	3300	0,45	B	4
3	1,3	4	2	2890	0,51	B	4
4	1	0	2	3750	0,40	B	4
5	1	-3	2	3750	0,40	B	4
6							
7							
8							
9							
10							
Posouzení kapacity celé trasy							
	L_c [km]					UKD [-]	B_c [-]
	5,3					B	4
Celkové shrnutí							
Kapacita všech dílčích úseků vyhovuje?						ANO	
Kapacita celé trasy vyhovuje?						ANO	
Komentář							
Vytížení posuzovaných dílčích úseků dálnice ve volné krajině ve směru od Černice do Ejovic je do cca 50 %. Požadavky na UKD jsou splněny na všech dílčích úsecích. Celková UKD je na stupni B.							

POSUZOVÁNÍ KAPACITY OKRUŽNÍ KŘIŽOVATKY

Konference **Projektování pozemních komunikací**

OKRUŽNÍ KŘÍŽOVATKY

Výzkumné projekty:

Aktualizace výpočtových modelů pro stanovení kapacity okružních křižovatek

1.1.2005 – 31.12.2008

Zpřesnění výpočtových modelů pro stanovení kapacity moderních druhů okružních křižovatek

Doba řešení: 1.1.2009 – 31.12.2009

20

OKRUŽNÍ KŘÍŽOVATKY

Změny v TP 188 (2018) oproti TP 234 (2011):

- ▶ upřesnění hodnoty t_g , t_f , n_k , $n_{i,koef}$ u spirálovitých okružních křižovatek,
- ▶ doplnění vlivu chodců na kapacitu vjezdu,
- ▶ úprava metodiky pro výpočet kapacity výjezdu včetně vlivu chodců,
- ▶ doplnění metodiky pro výpočet kapacity spojovacích větví,
- ▶ změna metodiky výpočtu střední doby zdržení.

21

OKRUŽNÍ KŘÍŽOVATKY

Platnost metodiky

- ▶ okružní křižovatky s předností v jízdě na okruhu.

Kritérium výkonnosti

▶ na všech vjezdech	doba zdržení t_w
▶ na všech výjezdech	stupeň vytížení a_v
▶ na všech spojovacích větvích	délka fronty $L_{95\%}$

OKRUŽNÍ KŘIŽOVATKY

Kapacita vjezdu okružní křižovatky

$$C_{g,v} = 3600 \cdot \left(1 - \frac{\Delta \cdot I_o}{n_o \cdot 3600} \right)^{n_o} \cdot \frac{k_{v,usp}}{t_f} \cdot e^{-\frac{I_o}{3600} \cdot \left(t_g - \frac{t_f}{2} - \Delta \right)}$$

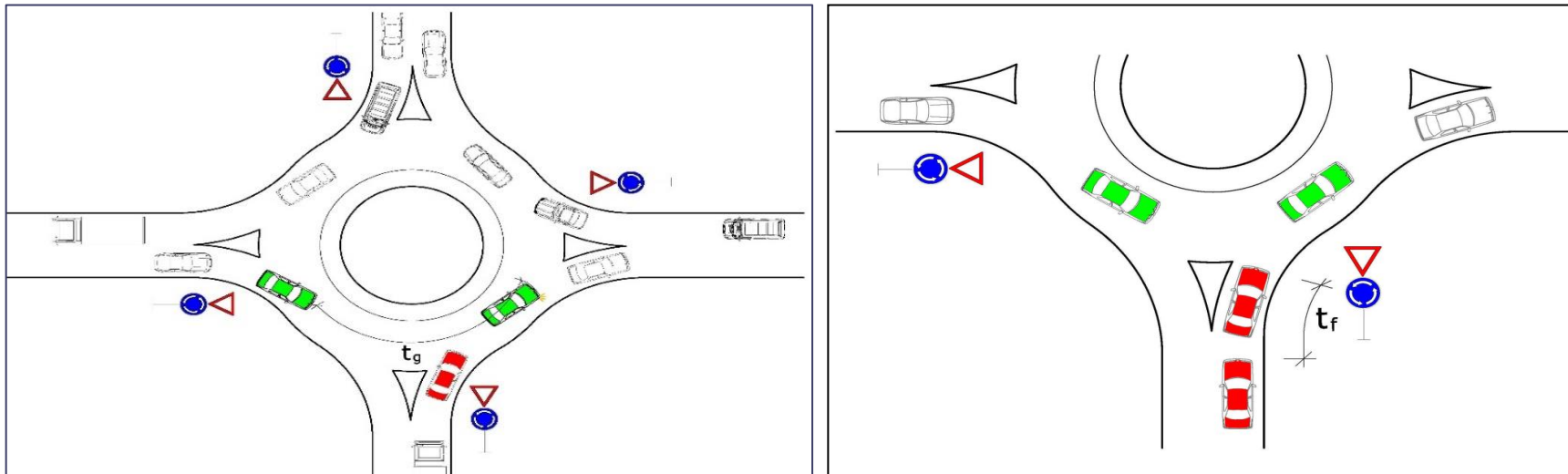
- $C_{g,v}$ základní kapacita vjezdu (bez vlivu přecházejících chodců) [pvoz/h],
 I_o intenzita dopravy na okruhu v místě vjezdu [pvoz/h],
 n_o počet jízdních pruhů na okruhu v místě vjezdu [-],
 $k_{v,usp}$ koeficient uspořádání jízdních pruhů na vjezdu a okruhu [-],
 t_g kritický časový odstup [s],
 t_f následný časový odstup [s],
 Δ minimální časový odstup vozidel jedoucích na okruhu za sebou [s],
 e Eulerovo číslo [-].

23

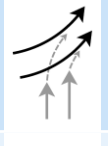
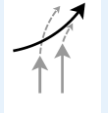
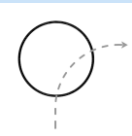
OKRUŽNÍ KŘÍŽOVATKY

Kapacita vjezdu okružní křižovatky

Kritický a následný časový odstup na vjezdu do okružní křižovatky

OKRUŽNÍ KŘÍŽOVATKY

typ uspořádání vjezdu	Schématické znázornění	n_k	n_v	$k_{v,usp}$ [-]	t_g [s]	t_f [s]	Δ [s]
1/1		1	1	1,0	4,5 (pro $L_{kol} < 11$)	3,1 (pro $R_v < 8$)	2,1
					$5,6 - 0,1 \cdot L_{kol}$ (pro $11 \leq L_b \leq 20$)	$3,6 - 0,0625 \cdot R_v$ (pro $8 \leq R_v \leq 16$)	
					3,6 (pro $L_{kol} > 20$)	2,6 (pro $R_v > 16$)	
2/1		2	1	1,0	3,7	2,6	2,1
2/2		2	2	1,5	3,7	2,6	2,1
S/2		1	2	1,8	4,5	2,7	2,1
M/1		1	1	1,0	4,5	3,1	2,8 (pro $D < 13$)
							$3,45 - 0,05 \cdot D$ (pro $13 \leq D \leq 23$)
							2,3 (pro $D > 23$)

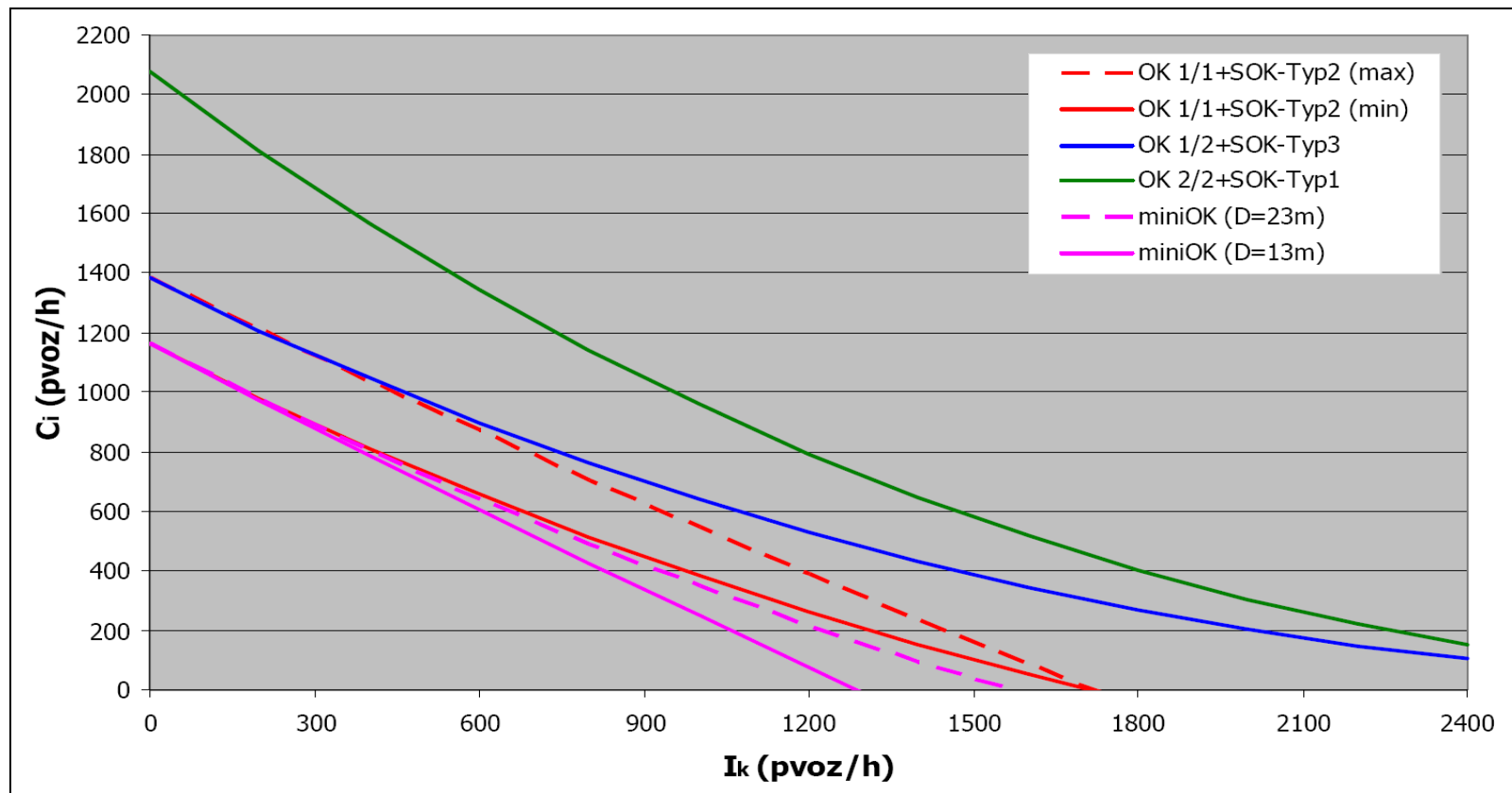
Kapacita vjezdu okružní křižovatky

Konference Projektování pozemních komunikací

OKRUŽNÍ KŘÍŽOVATKY

Kapacita vjezdu okružní křižovatky

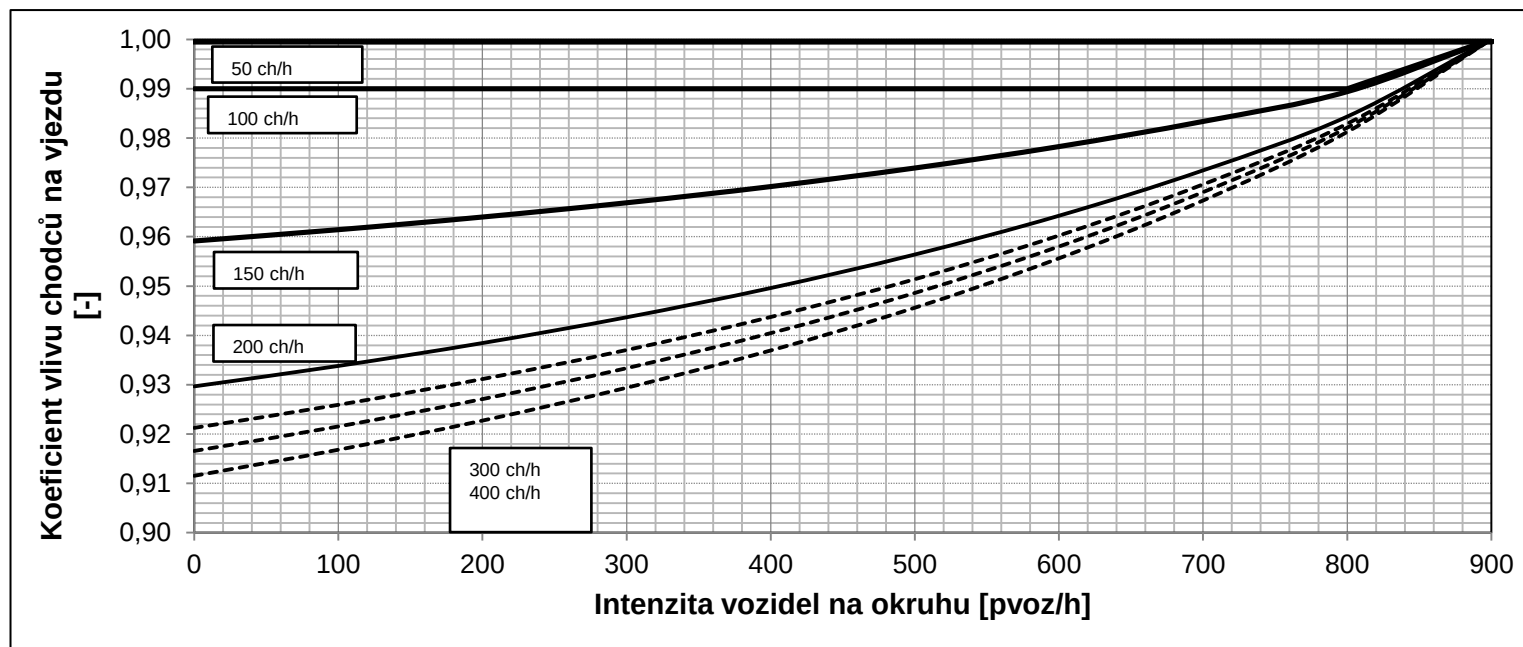
26

OKRUŽNÍ KŘÍŽOVATKY

Kapacita vjezdu okružní křižovatky

Vliv chodců na kapacitu vjezdu

- ▶ vychází z německých HBS a je kalibrován dopravními průzkumy v ČR (Ing. Havlíček)

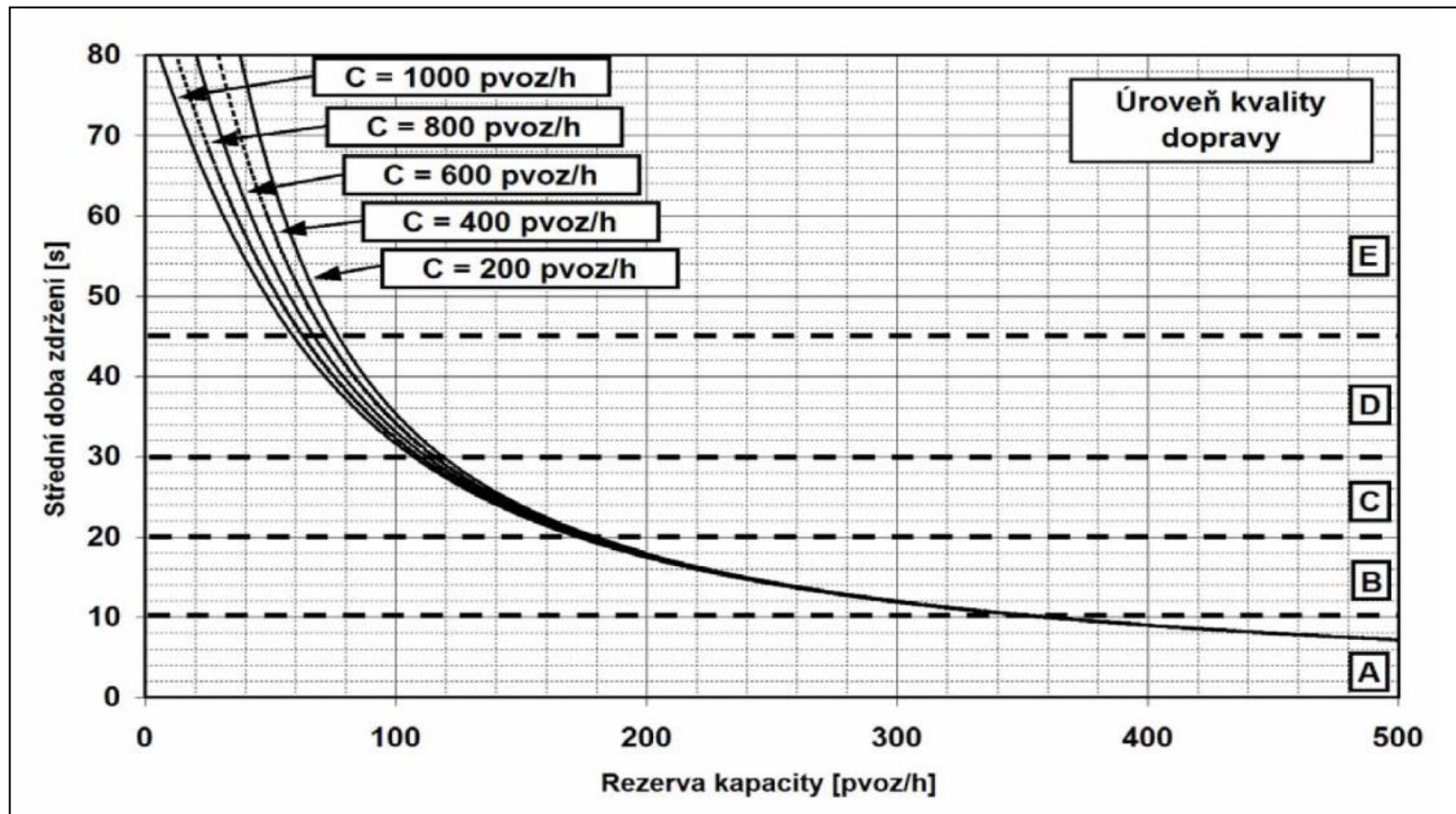

27

OKRUŽNÍ KŘÍŽOVATKY

Kapacita vjezdu okružní křižovatky

Střední doba zdržení

28

OKRUŽNÍ KŘIŽOVATKY

Úroveň kvality dopravy		Střední doba zdržení [s]
označení	Charakteristika doby zdržení	
A	Doba zdržení je velmi malá	≤ 10
B	Zdržení ještě bez front	≤ 20
C	Ojedinělé krátké fronty	≤ 30
D	Stabilní stav s vysokými ztrátami	≤ 45
E	Nestabilní stav	> 45
F	Překročená kapacita	-

29

Kapacita vjezdu okružní křižovatky

Střední doba zdržení

Konference **Projektování pozemních komunikací**

OKRUŽNÍ KŘIŽOVATKY

Kapacita vjezdu okružní křižovatky

Délka fronty

$$L_{95\%} = \frac{3}{2} C_n \left(a_v - 1 + \sqrt{(1 - a_v)^2 + 3,0 \frac{8 \cdot a_v}{C_n}} \right)$$

$L_{95\%}$ délka fronty čekajících vozidel [m],

a_v stupeň vytížení [-],

C_n kapacita pruhu dopravního proudu n [pvoz/h].

OKRUŽNÍ KŘIŽOVATKY

Kapacita výjezdů z okružní křižovatky

Závisí na:

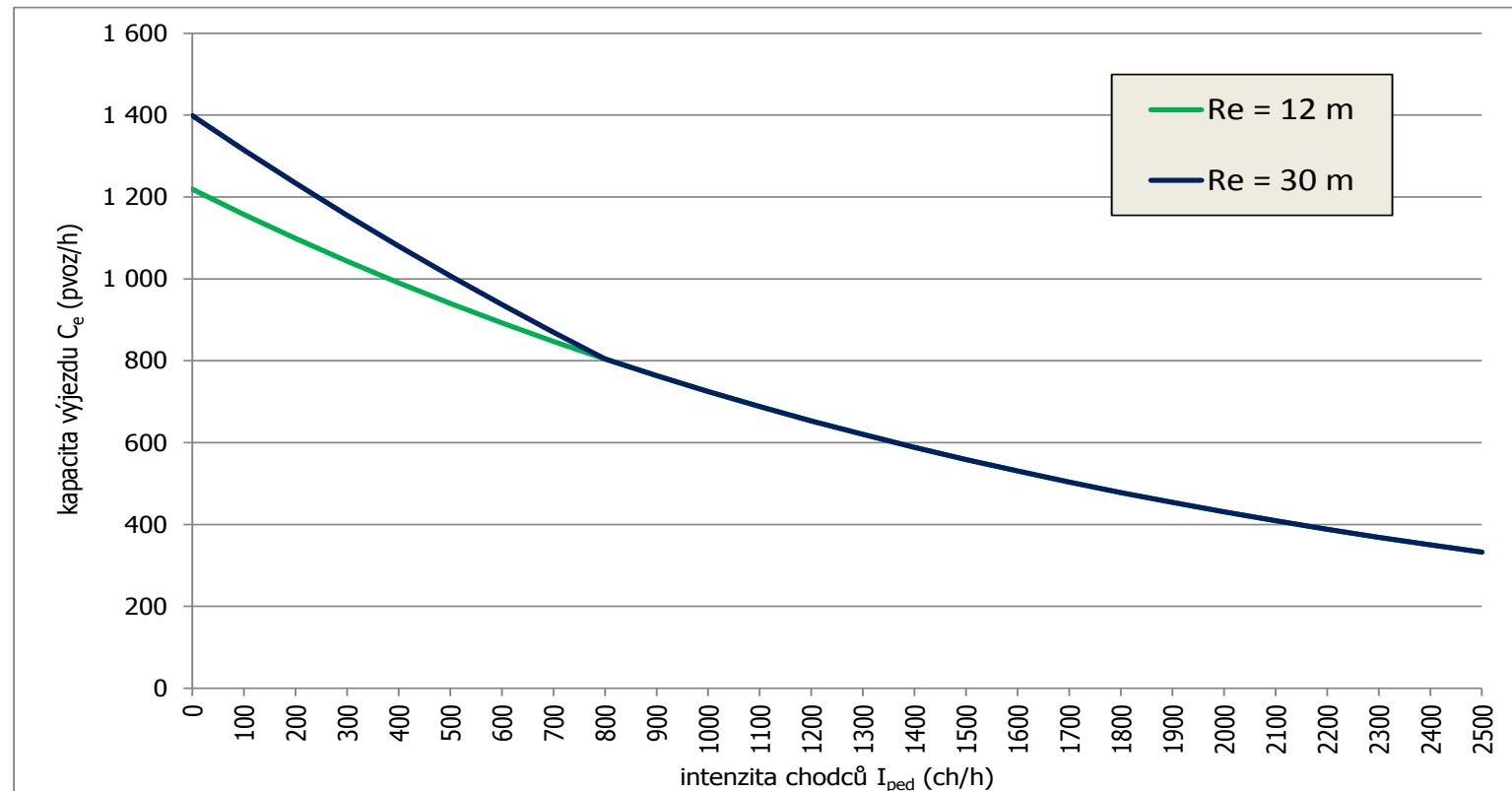
- ▶ Poloměru výjezdu
- ▶ Intenzitě přecházejících chodců

Sokolov
Konference **Projektování pozemních komunikací**

OKRUŽNÍ KŘIŽOVATKY

Kapacita výjezdů

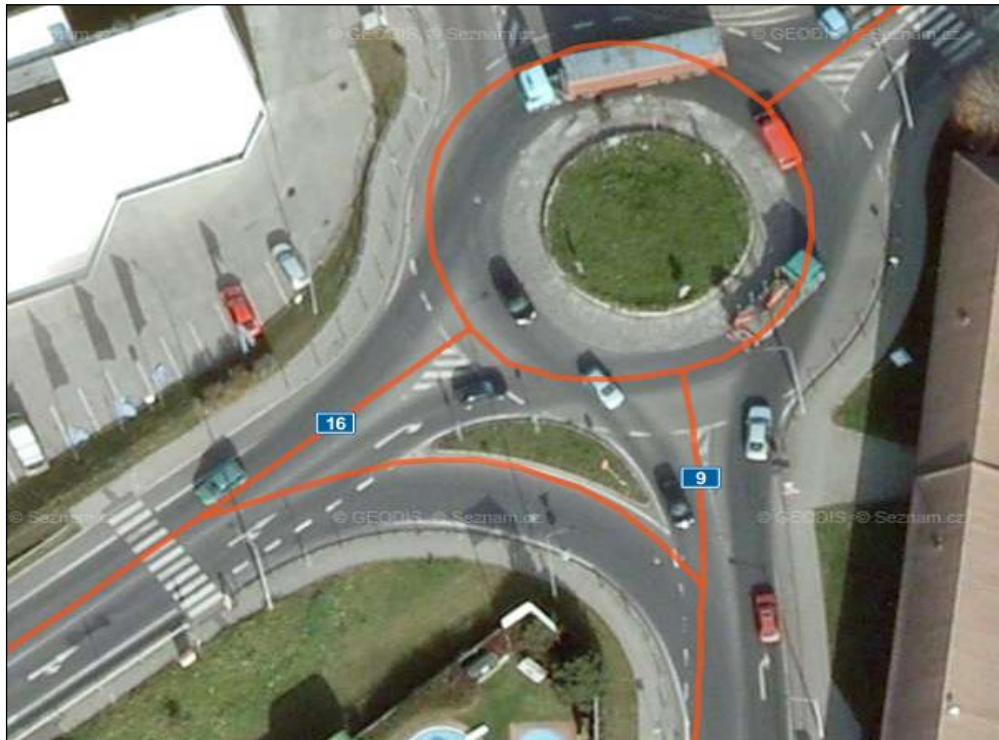

32

OKRUŽNÍ KŘÍŽOVATKY

Spojovací větev

- ▶ výpočet kapacity spojovací větve (bypassu) - založený na teorii následných a kritických časových odstupů, které byly zjišťovány průzkumy na okružních křižovatkách v ČR (doc. Slabý)

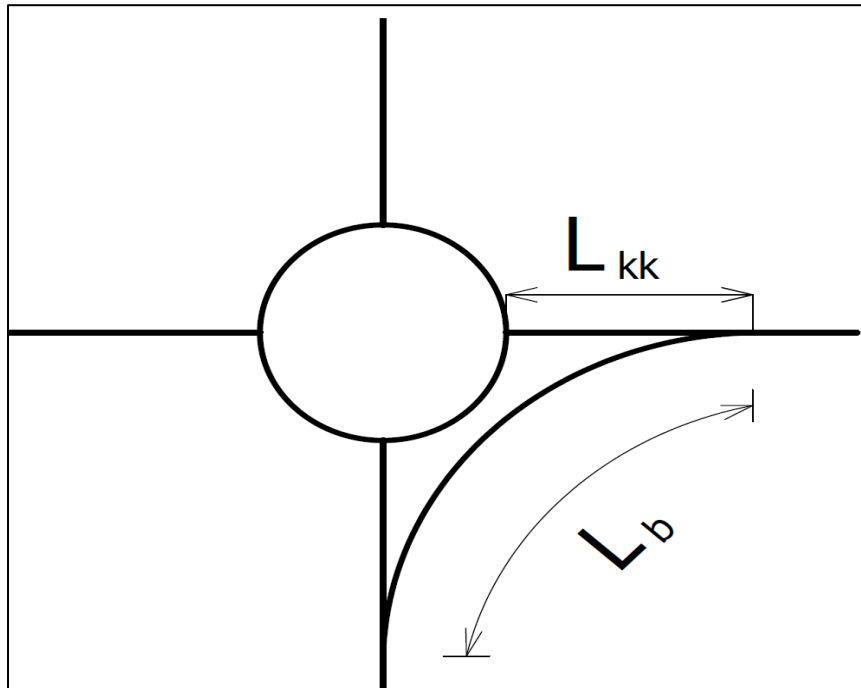

OKRUŽNÍ KŘIŽOVATKY

Spojovací větev

Kritérium výkonnosti

Délka fronty vozidel v místě připojení $L_{95\%} \leq L_b$.

OKRUŽNÍ KŘIŽOVATKY - SHRNUÍ

Kapacita vjezdu

▶ **závisí na:**

- intenzitě na okruhu
- počtu pruhů na vjezdu a na okruhu
- poloměru vjezdu
- vzdálenosti kolizních bodů
- intenzitě přecházejících chodců

▶ **kritérium – střední doba zdržení**

Kapacita výjezdu

▶ **závisí na:**

- poloměru výjezdu
- intenzitě přecházejících chodců

▶ **kritérium – stupeň vytížení**

Kapacita spojovací větve

▶ **závisí na:**

- Intenzitě na výjezdové větvi
- typu připojení

▶ **kritérium – délka fronty**

Konference **Projektování pozemních komunikací**

35

POSUZOVÁNÍ KAPACITY NEŘÍZENÉ ÚROVNŇOVÉ KŘÍŽOVATKY

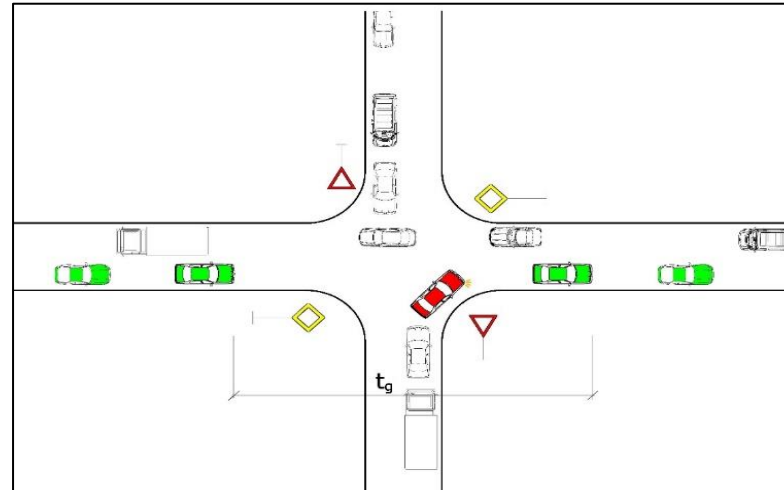
Konference **Projektování pozemních komunikací**

NEŘÍZENÉ ÚROVŇOVÉ KŘÍŽOVATKY

Hardersova metoda

- ▶ Kritický časový odstup t_g a následný časový odstup t_f
- ▶ Metoda předpokládá dodržování pravidel silničního provozu.
- ▶ Nedokáže zohlednit:
  - ▶ tramvajovou dopravu,
  - ▶ vliv chodců a cyklistů (na přejezdech pro cyklisty),
  - ▶ zalomenou přednost.

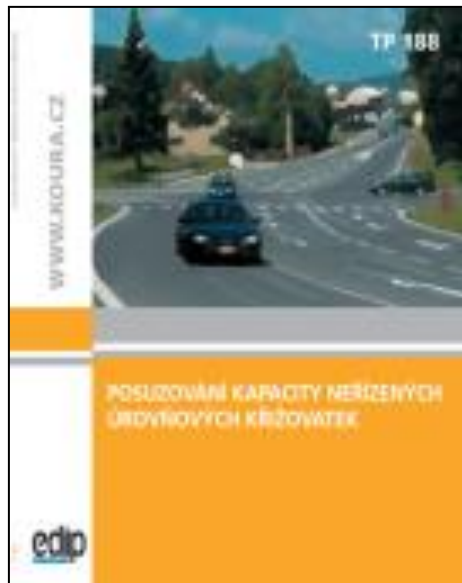

37

NEŘÍZENÉ ÚROVNĚOVÉ KŘÍŽOVATKY

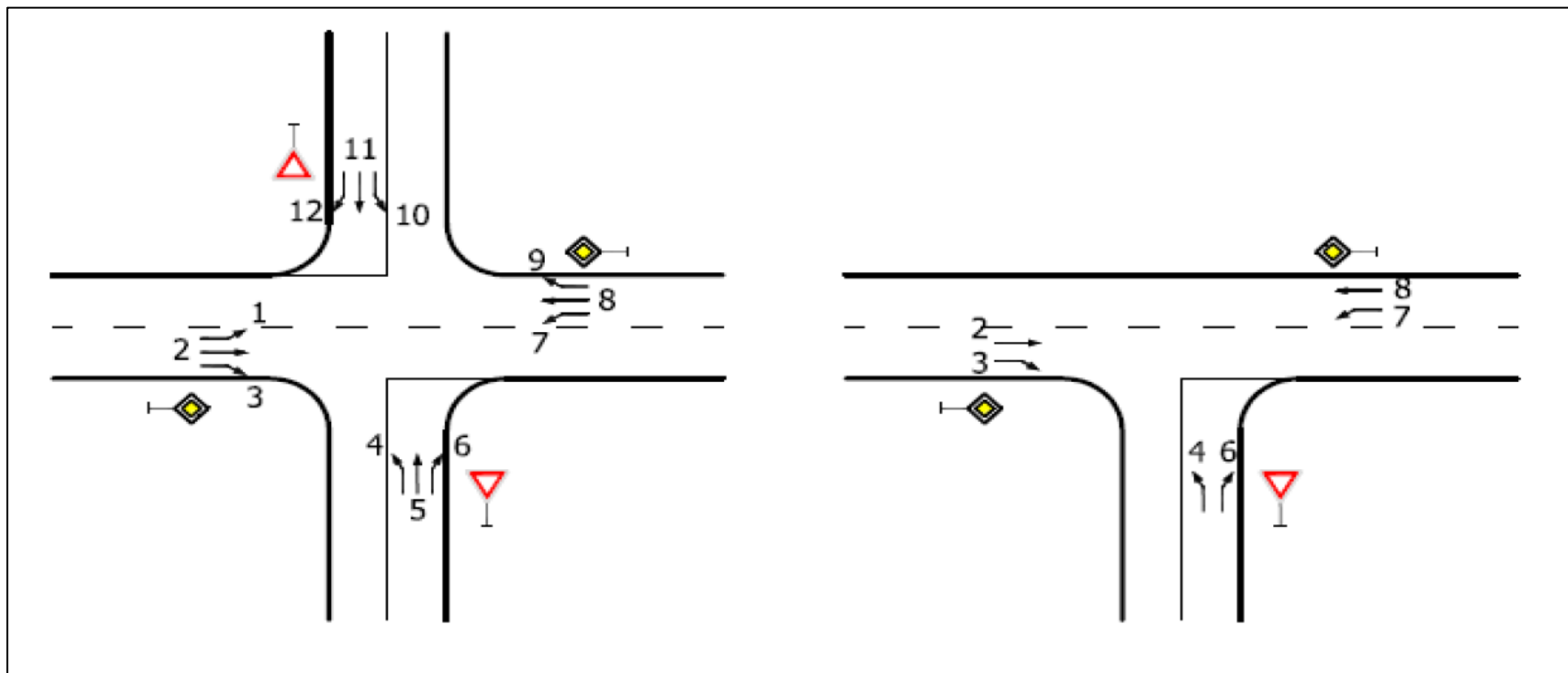
Změny v TP 188 (2018) oproti TP 188 (2008):

- ▶ výpočet kapacity levého odbočení z hlavní komunikace
- ▶ metodika výpočtu střední doby zdržení.

NEŘÍZENÉ ÚROVŇOVÉ KŘÍŽOVATKY

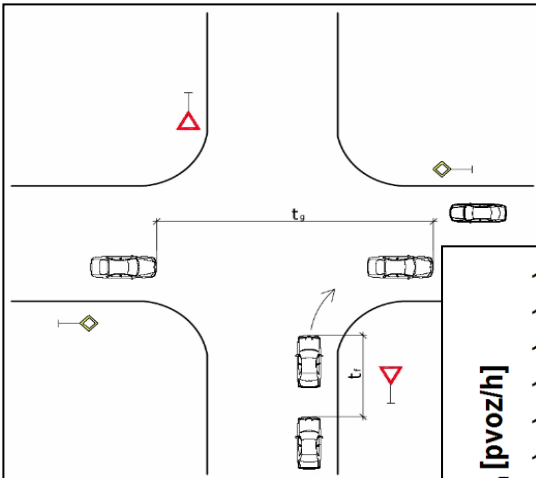
Číslování dopravních proudů

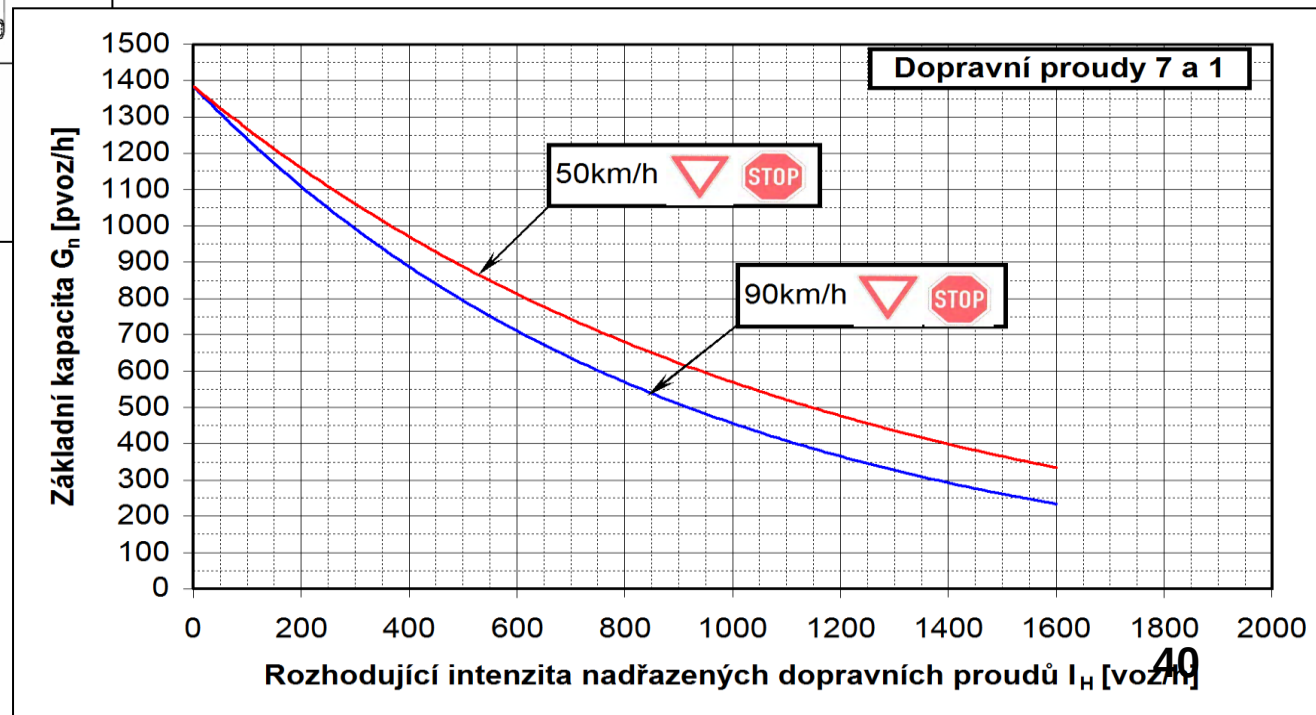
39

NEŘÍZENÉ ÚROVŇOVÉ KŘÍŽOVATKY

Základní kapacita

$$C_{g,n} = \frac{3600}{t_f} \cdot e^{-\frac{I_H}{3600} \left(t_g - \frac{t_f}{2} \right)}$$

NEŘÍZENÉ ÚROVŇOVÉ KŘÍŽOVATKY

Výpočet skutečné kapacity

- ▶ pro všechny proudy 2. stupně,
- ▶ pro všechny proudy 3. stupně,
- ▶ pro všechny proudy 4. stupně,
- ▶ pro všechny smíšené proudy.

Kapacita jízdního pruhu dopravních proudů 2. stupně C_n se rovná základní kapacitě G_n .

Při podřazených dopravních proudech 3. nebo 4. stupně se musí zohlednit pravděpodobnost, zda vozidla nebudou omezena vzdutím fronty v nadřazených dopravních pružích. Musí se proto vypočítat pravděpodobnost stavu bez vzdutí.

Zohlednění skutečného řazení – komplikované vzorce

$$C_{n,vlevo} = \begin{cases} 0 \text{ pro } a_{vj} + a_{vk} \geq 1 \wedge a_{vi} > 0 \\ \min \left\{ \frac{I_i + I_j + I_k}{a_{vi}^{\frac{L_i+1}{6}} \sqrt[6]{1 + \frac{(a_{vj} + a_{vk})^{\frac{L_i+1}{6}}}{1 - a_{vj} - a_{vk}}} } \text{ pro } a_{vj} + a_{vk} < 1 \wedge a_{vi} > 0 \right. \\ \left. 1800 \text{ pro } a_{vi} = 0 \right\} \\ 1800 \end{cases}$$

41

NEŘÍZENÉ ÚROVNĚOVÉ KŘÍŽOVATKY

Kritérium UKD

- ▶ střední doba zdržení t_w
- ▶ výpočet shodný s okružními křižovatkami

Úroveň kvality dopravy		Střední doba zdržení
Označení	Charakteristika doby čekání	
A	Doba čekání velmi malá	≤ 10
B	Zdržení ještě bez front	≤ 20
C	Ojedinělé krátké fronty	≤ 30
D	Stabilní stav s vysokými ztrátami	≤ 45
E	Nestabilní stav	> 45
F	Překročená kapacita	$a_v > 1,0$

42

NEŘÍZENÉ ÚROVŇOVÉ KŘÍŽOVATKY

Protokol

Protokol pro posouzení kapacity podle TP188 - neřízené úrovňové křižovatky

Název křižovatky		C - Na Baních x Elišky Přemyslovny x K Výtopně x Karla Černého		
Zatěžovací stav		C - Ranní špička 7:00 - 8:00 (současný stav)		
Počet paprsků		4		
Vypracoval		Uhlík Jakub	Datum 18.12.2018, 12:29:51	
Kritérium výkonnosti				
Paprsek	Název komunikace	Kategorie komunikace	UKD _{lim} [-]	t _{w,lim} [s]
1	Na Baních (Jih)	silnice III. třídy, místní komunikace a veřejně přístupné účelové komunikace	E	-
2	Karla Černého	silnice III. třídy, místní komunikace a veřejně přístupné účelové komunikace	E	-
3	Elišky Přemyslovny (Sever)	silnice III. třídy, místní komunikace a veřejně přístupné účelové komunikace	E	-
4	K Výtopně	silnice III. třídy, místní komunikace a veřejně přístupné účelové komunikace	E	-

Posouzení kapacity - dopravní proudy											
Paprsek	Název komunikace	Proud (vjezd - výjezd)	I [pvoz/h]	Posouzení pruhů proudů nadřazených (1. stupeň)		Základní kapacita pruhů podřazených proudů (= kapacita pruhů podřazených proudů 2. stupně)					
				C [pvoz/h]	a _v [-]	I _H [voz/h]	C ₀ [pvoz/h]	a _v [-]	L _{95%} [m]	P _{0,n} (**,**) [-]	P _x [-]
1	Na Baních (Jih)	1 (1-4)	28			257	1106	0,03	0	0,97	0,96
		2 (1-3)	273	1800	0,15						
		3 (1-2)	12	1800	0,01						
2	Karla Černého	4 (2-1)	12			699	425				
		5 (2-4)	6			559	538				
		6 (2-3)	28			270	917	0,03		0,97	
3	Elišky Přemyslovny (Sever)	7 (3-2)	5			276	1088	0,00	0	0,99	0,96
		8 (3-1)	235	1800	0,13						
		9 (3-4)	29	0	-						
4	K Výtopně	10 (4-3)	95			578	444				
		11 (4-2)	5			551	482				
		12 (4-1)	151			243	803	0,19		0,81	

Posouzení kapacity - dopravní proudy											
Paprsek	Název komunikace	Proud (vjezd - výjezd)	C [pvoz/h]	a _v [-]	P _{0,n} [-]	P _{2,n} [-]	Kapacita pruhů podřazených proudů 3. stupně			Kapacita pruhů podřazených proudů 4. stupně	
							C [pvoz/h]	a _v [-]	P _{0,n} [-]	P _{2,n} [-]	C [pvoz/h]
1	Na Baních (Jih)	1 (1-4)									
		2 (1-3)									
		3 (1-2)									
2	Karla Černého	4 (2-1)	-	-				329		0,04	
		5 (2-4)	519	0,01	0,99	0,95					
		6 (2-3)									
3	Elišky Přemyslovny (Sever)	7 (3-2)									
		8 (3-1)									
		9 (3-4)									
4	K Výtopně	10 (4-3)						411		0,23	
		11 (4-2)	465	0,01	0,99	0,95					
		12 (4-1)									

Posouzení kapacity - společné pruhy smíšených proudů									
Paprsek	Název komunikace	Proud	a _v [-]	L _u [m]	Σ I [pvoz/h]	C [pvoz/h]			
1	Na Baních (Jih)	1	0,03	6	28	1106			
		2	0,15						
		3	0,01		285	1800			
2	Karla Černého	4	0,04						
		5	-	6	40	841			
		6	0,03						
3	Elišky Přemyslovny (Sever)	7	0,00	6	5	1088			
		8	0,13						
		9	0,00		240	1776			
4	K Výtopně	10	0,23						
		11	0,01	12	251	913			
		12	0,19						

43

NEŘÍZENÉ ÚROVŇOVÉ KŘÍŽOVATKY - SHRNUÍ

- ▶ Teorie kritických a následných časových odstupů
- ▶ Kapacita závisí na:
  - ▶ Stavebním uspořádání křižovatky (počty a řazení v pruzích)
  - ▶ Intenzitě dopravních proudů
  - ▶ Označení přednosti v jízdě - P4, P6
  - ▶ Rychlosti na hlavní komunikaci
- ▶ Výpočet – komplikovaný
  - ▶ Protokol
  - ▶ Software

44

POSUZOVÁNÍ KAPACITY SVĚTELNĚ ŘÍZENÉ KŘIŽOVATKY

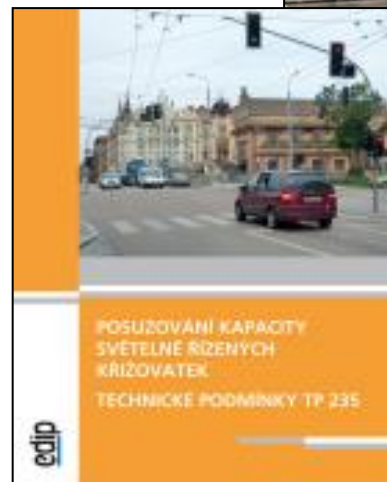
Konference **Projektování pozemních komunikací**

SVĚTELNĚ ŘÍZENÉ KŘÍŽOVATKY

Změny v TP 188 (2018) oproti TP 235 (2011):

- ▶ vliv doplňkové zelené šipky
- ▶ vliv chodců přecházejících komunikaci, na kterou vozidla odbočují
- ▶ vliv krátkých řadicích pruhů
- ▶ výpočet délky fronty

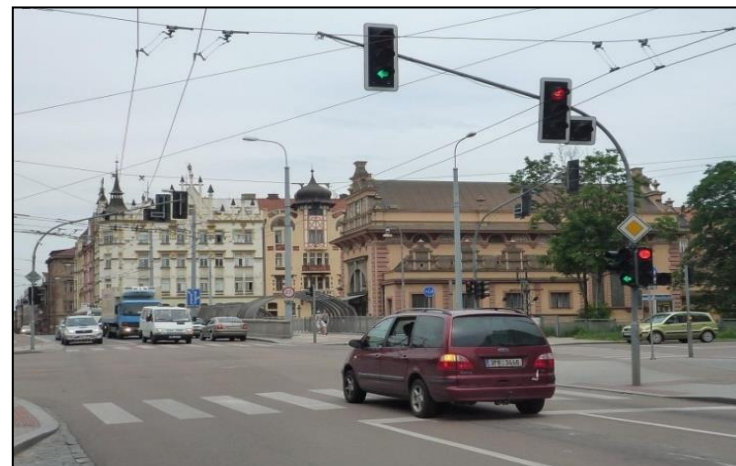
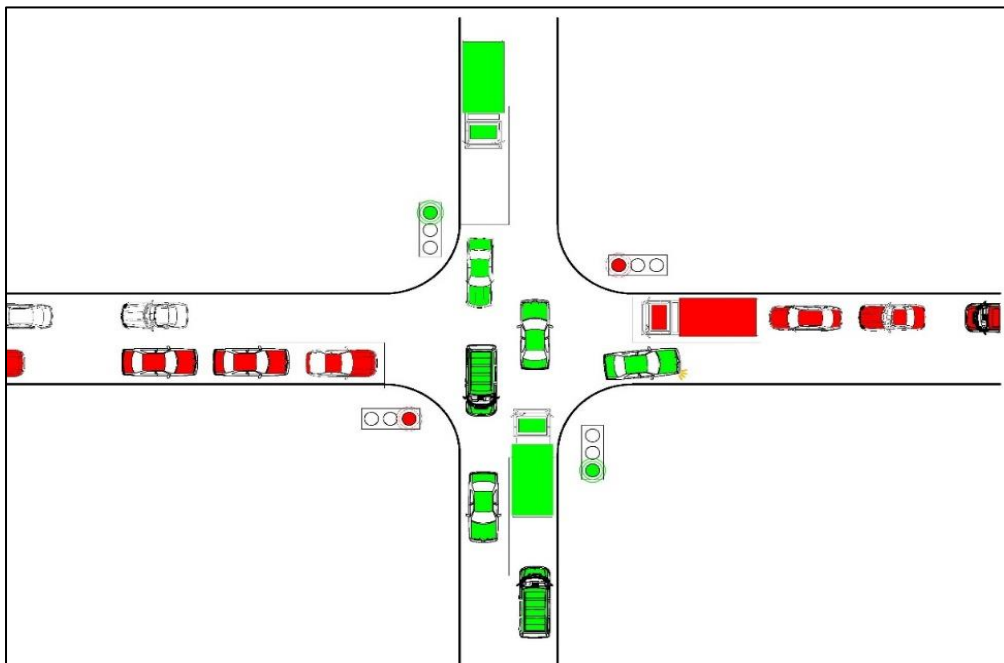

46

SVĚTELNĚ ŘÍZENÉ KŘÍŽOVATKY

Princip

- Křižovatka osazena SSZ
- Vozidla se „střídají“ o prostor křižovatky

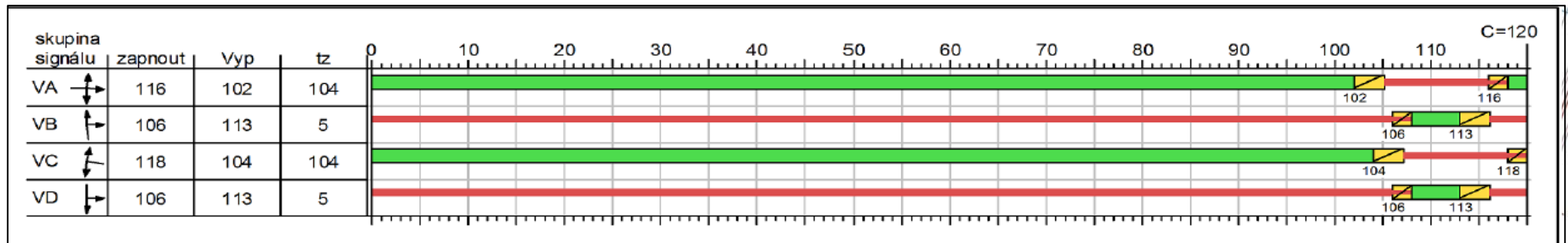

47

SVĚTELNĚ ŘÍZENÉ KŘIŽOVATKY

► PODKLADY:

- Uspořádání křižovatky
- Signální plán (doba cyklu, doba zelených na vjezdech)

48

SVĚTELNĚ ŘÍZENÉ KŘIŽOVATKY

Kapacita na stopčáře (metoda saturovaných toků)

$$C_s = S_v \cdot \frac{z'}{t_c}$$

kde je	C_s	kapacita na stopčáře [pvoz/h],
	S_v	saturovaný tok vjezdu [pvoz/h],
	z'	doba efektivní zelené [s],
	t_c	doba cyklu [s].

SVĚTELNĚ ŘÍZENÉ KŘÍŽOVATKY

Speciální výpočty vlivu

- ▶ přecházejících chodců
- ▶ nadřazeného dopravního proudu v protisměru
- ▶ doplňkové zelené šipky
- ▶ krátkých řadicích pruhů

50

SVĚTELNĚ ŘÍZENÉ KŘÍŽOVATKY

Kritérium kvality dopravy – střední doba zdržení

$$t_w = 0,45 \cdot \left(\frac{(t_c - z')^2 \cdot C_v}{C_v \cdot t_c - I_v \cdot z'} + \frac{I_v \cdot 3600}{C_v^2 - I_v \cdot C_v} \right)$$

kde je t_w střední doba zdržení na vjezdu do světelně řízené křižovatky [s],

t_c doba cyklu [s],

z' doba efektivní zelené [s],

C_v kapacita vjezdu [pvoz/h],

I_v intenzita dopravy na vjezdu [pvoz/h].

SVĚTELNĚ ŘÍZENÉ KŘÍŽOVATKY

Kritérium kvality dopravy – střední doba zdržení

Vyšší hodnoty pro jednotlivé UKD než u okružních a neřízených

Úroveň kvality dopravy		Střední doba zdržení [s]
označení	Charakteristika kvality dopravy	
A	Velmi dobrá	≤ 20
B	Dobrá	≤ 35
C	Uspokojivá	≤ 50
D	Dostatečná	≤ 70
E	Nestabilní	≤ 100
F	Nevyhovující	> 100

52

SVĚTELNĚ ŘÍZENÉ KŘÍŽOVATKY

Protokol

Kapacitní posouzení světelně řízené křižovatky podle TP 235

Název křižovatky: Plzeň, I/27 (Lidická) x MK alej Svobody
Intenzity: stav 2011, šh 15:00 - 16:00 (objížďka z Karlovarské)
Název uspořádání:
Délka cyklu t_C [s] 100

Kapacita levého odbočení ovlivněného protisměrem

Vjezd (signální skupina)	I_p [pvoz/h]	S_p [pvoz/h]	z_p [s]	C_{L1} [pvoz/h]	N_A [pvoz]	C_{L2} [pvoz/h]	S_L [pvoz/h]	z_o [s]	C_{L3} [pvoz/h]	C_L [pvoz/h]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
VC-L	236	3385	13	72	4	144	1860	0	0	216
VF-L	182	3600	17	149	4	144	1823	6	109	402

Posouzení kapacity vjezdů, úroveň kvality dopravy

Vjezd (signální skupina)	I_V [pvoz/h]	z [s]	S_V [pvoz/h]	C_V [pvoz/h]	Rez [%]	L_{F1} [m]	L_{F2} [m]	t_w [s]	ÚKD	
	11	12	13	14	15	16	17	18	dosažená	požadovaná
VC-L	50	13	1860	216	77	7		37	C	E
VC-R	53	13	2000	260	80	8		37	C	E
VC-P + SC	129	41	1600	656	80	13		18	A	E
VB	251	12	1749	210	-20		284		F	C
VA	1229	60	3640	2184	44	41		12	A	C
VF-L	159	23	1823	402	60	20		32	B	E
VF-R	106	23	1960	451	76	14		29	B	E
VF-P + SF	130	30	1425	428	70	15		26	B	E
VE	80	10	1860	195	59	12		43	C	C
VD	770	47	3927	1846	58	34		16	A	C

Závěr

Světelně řízená křižovatka kapacitně nevyhoví. Požadovaný stupeň ÚKD není dosažen na vjezdu VB (levé odbočení z Lidické od centra do aleje Svobody), kde je také překročena kapacita vjezdu. Ostatní vjezdy mají dostatečnou rezervu kapacity. Nedostatečnou kapacitu vjezdu VB je možné řešit přerozdělením délek zelených signálů.

53

SVĚTELNĚ ŘÍZENÉ KŘIŽOVATKY - SHRNUÍ

- ▶ Kapacita závisí na:
  - ▶ **Stavebním uspořádání (počty pruhů a řazení)**
  - ▶ **Způsobu řízení**
(signální plán, resp. doba cyklu a doba zelených na vjezdech)
- ▶ Výpočet
- ▶ Protokol
- ▶ Software

54

POSUZOVÁNÍ KAPACITY MIMOÚROVNŇOVÉ KŘÍŽOVATKY

Konference **Projektování pozemních komunikací**

MIMOÚROVNĚNÉ KŘÍŽOVATKY

Změny v TP 188 (2018) oproti TP 236 (2011):

- ▶ Výpočty sjednoceny – kritériem je stupeň vytížení
- ▶ Formálně rozděleno na jednotlivé kapitoly – podle prvků

56

MIMOÚROVŇOVÉ KŘÍŽOVATKY

Posuzují se prvky:

- ▶ větev křižovatky
- ▶ průpletový úsek
- ▶ odbočovací pruh
- ▶ připojovací pruh

Pokud je potřeba, posuzují se i navazující úseky.

Pokud je součástí úrovnňová křižovatka, posuzuje se podle příslušné metodiky.

57

MIMOÚROVNŇOVÉ KŘÍŽOVATKY

VĚTEV KŘÍŽOVATKY

Kapacita větve	1 jízdní pruh	2 jízdní pruhy
C [pvoz/h]	1800	3200

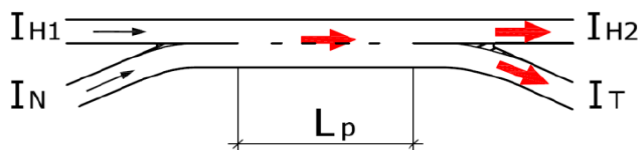

58

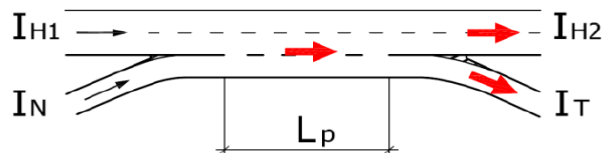
MIMOÚROVŇOVÉ KŘÍŽOVATKY

PRŮPLETOVÝ ÚSEK

typ P1 – na kolektorovém pásu

typ P2 – na průběžném dvoupruhovém jízdním pásu

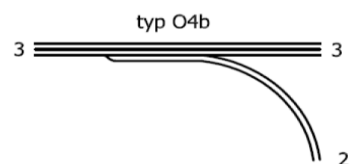
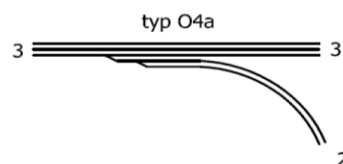
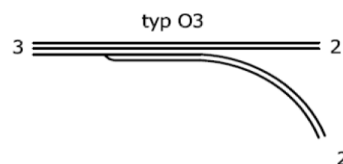
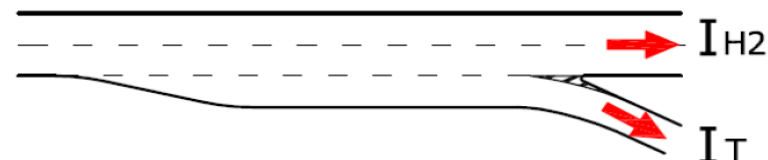
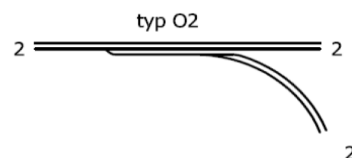
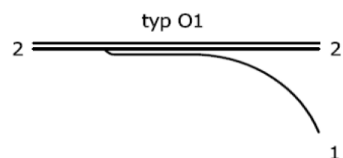

Typ průpleťového úseku	Délka průpleťu L_p	Návrhová intenzita I	Kapacita C	Meze platnosti
P1	-	$I = I_N + I_{H1}$	2200 pvoz/h	$L_p \geq 150 \text{ m}$ $I_N \leq 1700 \text{ pvoz/h}$, $I_{H1} \leq 1800 \text{ pvoz/h}$
P2	$L_p < 250 \text{ m}$	$I = I_N + 0,3968 \cdot I_{H1}$	1850 pvoz/h	$150 \text{ m} \leq L_p < 250 \text{ m}$ $I_N \leq 1600 \text{ pvoz/h}$, $I_{H1} \leq 3150 \text{ pvoz/h}$
	$L_p \geq 250 \text{ m}$	$I = I_N + 0,3709 \cdot I_{H1}$	1970 pvoz/h	$L_p \geq 250 \text{ m}$ $I_N \leq 1600 \text{ pvoz/h}$, $I_{H1} \leq 3700 \text{ pvoz/h}$

59

MIMOÚROVNĚNÉ KŘIŽOVATKY

MÍSTO ODPOJENÍ

Podíl pomalých vozidel (a_{pv})	Typ O1, O2	Typ O3, O4a	Typ O4b
do 20 %	1500	3000	2550
30 %	1450	2850	2400
40 %	1350	2700	2300

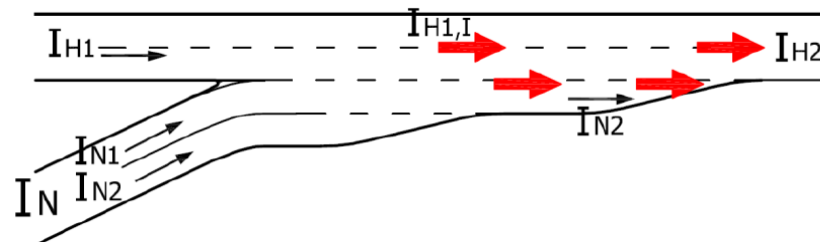
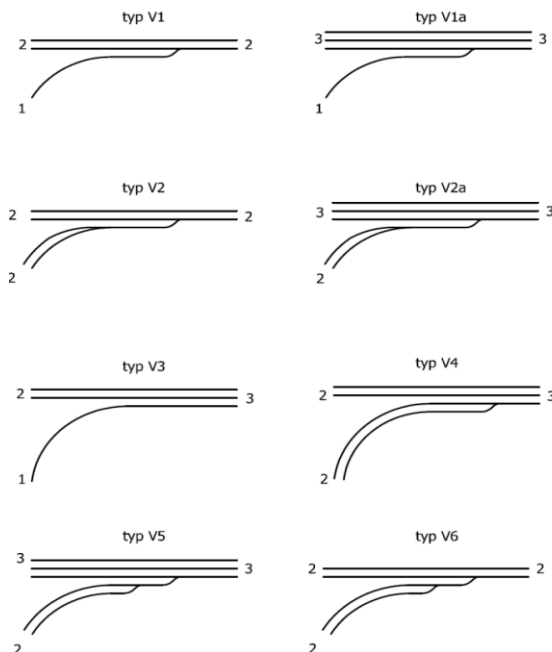
Při podílech pomalých vozidel mimo stanovené hodnoty lze interpolovat nebo extrapolovat.

60

MIMOÚROVŇOVÉ KŘÍŽOVATKY

MÍSTO PŘIPOJENÍ

typ připojovacího pruhu	Návrhová intenzita I	Kapacita C	Meze platnosti
V1, V2	$I = I_N + 0,6354 \cdot I_{H1}$	2610 pvoz/h	$I_N \leq 1\,600$ pvoz/h, $I_{H1} \leq 3\,800$ pvoz/h
V1a, V2a	$I = I_N + 0,4424 \cdot I_{H1}$	2870 pvoz/h	$I_N \leq 1\,600$ pvoz/h, $I_{H1} \leq 5\,800$ pvoz/h
V5	$I = I_{N2} + 0,4424 \cdot I_{H1,I}$	2870 pvoz/h	$I_N \leq 1\,600$ pvoz/h, $I_{H1} \leq 5\,800$ pvoz/h
V6	$I = I_{N2} + 0,6354 \cdot I_{H1,I}$	2610 pvoz/h	$I_N \leq 1\,600$ pvoz/h, $I_{H1} \leq 3\,800$ pvoz/h

MIMOÚROVNĚOVÉ KŘIŽOVATKY

Protokol

Protokol pro posouzení kapacity podle TP 188 - průpletové úseky							
Název křižovatky	MÚK D0 - Pražský okruh x Chlumecká, exit 59						
Zatěžovací stav	padesátirázová intenzita dopravy 2008						
Vypracoval		Datum	10.7.2017				
Kritérium výkonnosti							
Označení průpletového úseku	Kategorie komunikace	UKD _{lim}	a _{v,lim}				
		[-]	[-]				
Průpletový úsek 1	dálnice	C	0,75				
Intenzita dopravy							
Označení průpletového úseku	Dopravní proud	I _{OK} + I _{NI} + I _C	I _{AK} + I _{NO} + I _A + I _{AK}	I _{HI}	I _N		
		[voz/h]	[voz/h]	[pvoz/h]	[pvoz/h]		
Průpletový úsek 1	H1	1023	330	1683			
	N	507	176		859		
	H1						
	N						
	H1						
	N						
	H1						
	N						
Geometrické uspořádání							
Označení průpletového úseku	Typ průpletového úseku	L _p					
		[m]					
Průpletový úsek 1	P2	135					
Posouzení kapacity							
Označení průpletového úseku	I	C	Rez	a _v	UKD	a _{v,lim}	a _v ≤ a _{v,lim}
	[pvoz/h]	[pvoz/h]	[pvoz/h]	[-]	[-]	[-]	
Průpletový úsek 1	1 527	1 850	323	0,83	D	0,75	NE
Celkové shrnutí							
Kapacita průpletových úseků v křižovatce vyhovuje?							NE
Komentář							
Stupeň vyřízení posuzovaného průpletového úseku mimoúrovňové křižovatky překračuje mezní hodnotu limitního stupně kvality dopravy. UKD je na stupni D, přičemž mezní hodnota UKD pro dálnice je na stupni C. To odpovídá i přímému pozorování v době průzkumu. Po zprovoznění další části Pražského okruhu je intenzita dopravy rozdílná.							

MIMOÚROVNĚOVÉ KŘÍŽOVATKY

Kritérium UKD

$$a_v \leq a_{v,\text{lim}} \quad (3-1)$$

kde je a_v stupeň vytížení [-]; vypočte se podle rovnice:

$$a_v = \frac{I}{C} \quad (3-2)$$

$a_{v,\text{lim}}$ nejvyšší přípustná hodnota stupně vytížení pro příslušný stupeň UKD podle ČSN 73 6101 [5] nebo ČSN 73 6102 [6],

I návrhová intenzita dopravy [voz/h, případně pvoz/h],

C kapacita [voz/h, případně pvoz/h].

MIMOÚROVNĚOVÉ KŘÍŽOVATKY

Kritérium UKD

Úroveň kvality dopravy		Stupeň vytížení [-]
označení	Charakteristika kvality dopravy	
A	Velmi dobrá	$\leq 0,30$
B	Dobrá	$\leq 0,55$
C	Uspokojivá	$\leq 0,75$
D	Dostatečná	$\leq 0,90$
E	Nestabilní	$\leq 1,00$
F	Nevyhovující	$> 1,00$

64

MIMOÚROVŇOVÉ KŘÍŽOVATKY – SHRNUÍ

► Posuzují se jednotlivé prvky:

- větev křižovatky,
- průpletový úsek,
- odbočovací pruh,
- připojovací pruh,

► Kritérium – stupeň – vytížení.

65

POSUZOVÁNÍ KAPACITY

SOUHRN

Konference **Projektování pozemních komunikací**

SOUHRN

TP 188

Technické podmínky

Ministerstvo dopravy

**POSUZOVÁNÍ KAPACITY
KŘÍŽOVATEK A ÚSEKŮ
POZEMNÍCH
KOMUNIKACÍ**

TP 188

srpen 2018

účinné od 15.9.2018

www.pjpk.cz

nahradily TP 188,234,235,236

Konference **Projektování pozemních komunikací**

67

SOUHRN

Výpočty náročné – možnost využít software

www.edip.cz

EDIP Ka
výpočet kapacity neřízené
úrovňové křižovatky

► Spustit

Platnost licence: neomezeno

EDIP OK
výpočet kapacity okružní
křižovatky

► Spustit

Platnost licence: neomezeno

EDIP eL
výpočet kapacity světelně
řízené křižovatky

► Spustit

Platnost licence: neomezeno

Rozhled
výpočet rozhledových
trojúhelníků

► Spustit

Platnost licence: neomezeno

EDIP eS
výpočet intenzit dopravy

► Spustit

Platnost licence: neomezeno

Progedo
výpočet intenzity
generované dopravy

► Spustit

Platnost licence: neomezeno

Park
výpočet počtu
parkovacích stání

► Spustit

Platnost licence: neomezeno

Datový sklad
organizace uživatelských
dat EDIP Software

► Otevřít

Uspořádání – světelné signály

1. parametry křižovatky 2. intenzity 3. uspořádání pruhů 4. uspořádání světelné signalizace 5. protokol výpočtu

Nové zadání Vymazat data aktuálního kroku Uložit jako nové uspořádání Načíst z uložených uspořádání

Automatický návrh signálního plánu

Vytvořit signální plán automaticky Děka signálů volno přechodu pro chodce na 2. pásmu vychází méně jak 0s. Signální plán proto nelze sestavit. Pokud se zvolí vyšší počet řadících pruhů na nejvíce zatíženém vjezdu (vjezd s nejmenší procentuální rezervou kapacity). Ve výpočtu nelze v tuto chvíli pokračovat.

Název uspořádání:

Délka cyklu [s]: 100

Papírek 1 - Alej Svobody od Karlovarské (S)

Typ signálů: plný signál

Označení signální skupiny: VC Délka zelené [s]: 13 Z toho bez zelené v protisměru [s]: 0

Počet míst k naježdění do křižovatky při dávání přednosti protijedoucím vozidlům: 4

Doplňková zelená šipka: ano ne

Označení signální skupiny:

Papírek 2 - Lidická

Typ signálů: směr

Signál 1

Označení signálů:

Směr: ✓

68

SOUHRN

Další TP aktualizované v roce 2018

- ▶ TP189 Stanovení intenzit dopravy na pozemních komunikacích
článek v Silničním obzoru (5/2019)
- ▶ TP 219 Dopravně inženýrská data pro kvantifikaci
vlivů automobilové dopravy na životní prostředí (15.5.2019)
- ▶ TP 225 Prognóza intenzit automobilové dopravy.

69

POSUZOVÁNÍ KAPACITY

- úseky
- okružní křižovatky
- neřízené úrovnňové křižovatky
- světelně řízené křižovatky
- mimoúrovňové křižovatky

DOTAZY ???